

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravištvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 93.

V Ljubljani, v četrtek 23. aprila 1896.

Letnik XXIV.

Socijalnih demokratov brezboštvo.

Socijalni demokratje se sicer skrivajo gledé na vero pri svojih agitacijah za krivično in neumno publico: „vera je privatna stvar“, v resnici pa taje vsako vero in so po svojih načelih popolni in vsem dosledni ateisti. Marks in Engels, prva muftija socijalno demokratičnega gibanja zatrjujeta v vseh svojih spisih neštivilnokrat, da je temelj njunim idejam odločni materializem in ateizem.

„Boga ni“, ta bojni klic se širi jasno in glasno izmej socijalno demokratične čete in z bogokletnimi psovkami se združuje drugo njihovo geslo: „Proč z vero!“ V dokaz hočemo navesti nekaj izrekov sedaj delujočih socijalnih demokratov — voditeljev.

Bebel je večkrat izrekel besede: „Na verskem polju zahtevamo to, kar se navadno imenuje ateizem“. V svojem spisu „Glossen“ (str. 27) piše ravno ta mož te-le značilne besede:

„Zadnja velika družabna preosnova, ki se sedaj pripravlja (namreč socijalno-demokratična), se loči od vseh svojih prednic v tem, da ne išče novih verskih oblik, marveč da religijo naravnost taji. Za svoj namenski je zapisala na zastavo uničenje vsakeršnega gospodstva; zato skuša odstraniti vse gospodstvene oblike; torej ravno tako socijalne, politične, kakor verske.“

V teh besedah je točno izražen socijalno-demokratični program. Z njim se popolnoma vjemajo besede, ki jih je izpregovoril pri hallskem shodu Beblov tovariš Liebkecht, rekoč: „Mi ne priznavamo nobene oblasti v nebesih, niti na zemlji. Tako se neha mej ljudmi barbarstvo, katerega bistvo je v tem, da se močnim (t. j.

Bogu, vladarjem, cerkvi) vse izpregleda, vse odpusti, vseh dolžnostij odveže, slabim, katerih usoda ni ugodna, pa vse nalaga, nič ne odpušča, nič za pretežko ne smatra. Religija, ki svojemu ‚vsegamogočnemu‘ Bogu ne nalaga nobene dolžnosti, ker mu ni treba zaslužiti svoje veljave z delom, bojem in trpljenjem, ki pa zahteva od minljivih, slabih ljudij pod kaznijo večnega pogubljenja naravnost npravno popolnost, — država — vse to je iz jednega kosa — in celota je spaka pravice, barbarstvo v hinavskem lišpu ‚omike‘.“

Če taji socijalna demokracija Boga sploh, potem se nam ni treba čuditi, da včlovečenemu Bogu ne ve višjega imena, nego ‚nazareški modrijan‘. Leto za letom ponavljajo socijalno-demokratični listi v božičnih člankih, da so oni jedini pravi učenci Kristovi in nebrojnokrat primerjajo sebe s prvimi kristjani, ki so morali liki njim šele po hudih borbah si izvojevati zmago. To prvotno krščanstvo, ki je učilo le ljubezen, bratstvo, enakost in slobodo, je pa brz propadlo in postalo je po socijalno-demokratičnih trditvah najhujši sovražnik slobode in bratstva.

V socijalno-demokratični knjigi: „Josua Davidsohn“ (str. 37) beremo te-le bogokletne besede, ki jih polaga nesramni pisatelj Izveličarja na jezik:

„Glej, kaj so naredili iz mene! Iz navadnega rokodelca, ki ni imel niti omike svojega časa, iz pohajajočega agitatorja, ki je živel od prostovoljnih darov, so naredili kralja, iz človeka Boga, iz pridigarja splošne strpljivosti glavarja preganjalske religije, iz mojega življenja verske nauke, iz mojega vzgleda cerkev. Tu sem Jezus Nazareški, sin Jožefov in Marijin, kot sem živel na zemlji, ubog, neveden, plebejec in socijalist, v boju z ime-

nitniki, v boju z družbo, sovražnik oblik in obredov, veroizpovedanj in duhovniške kaste, — tam pa vidiš mojo novodobno spako: to napuheno, nališpano, nestrpnost f... ko krščanstvo, ki je ponovirše se farizejstvo“.

Ali je mogoče bogokletnejše razbiti vse, kar je svetega kristjanu? In žalibog so take knjžice s temi ali enakimi trditvami razširjene povsod mej socijalnimi demokrati. Najslajši berilo jim je ravno podlo bogokletstvo in najgrje zaničevanje duhovskega stanu. Vsak količkaj zaveden socijalist je že prebral „der Pfaffenspiegel“ in podobne knjige, kjer se s satansko zlobnostjo brijejo norci z najsvetjšimi stvarmi.

V smislu teh peklenkih trditvev piše Bebel (Christenthum und Sozialismus str. 13., 15., 16.): „Krščanstvo in socijalizem si stojita nasproti kot ogenj in voda. Takozvano dobro jedro v krščanstvu, ki ga Vi, ne pa jaz, najdete v njem, ni krščansko, marveč splošno človeško in kar prav za prav tvori krščanstvo, namreč navlaka naukov in dogem, je človeštvu sovražno. Dobro, ki je nastalo za krščanskega gospodstva, ni njegovo, mnogovrstnega hudega in slabega, ki je je prineslo seboj, pa mi ne maramo. Krščanstvo je sovražno slobodi in omiki. Človeštvo je stiskalo v hlapčevstvu in zatiranju in do današnjega dne je služilo za orodje političnega in socijalnega izkoriščevanja“.

Taki so socijalno-demokratični nauki o Bogu in krščanstvu. „To da se odstrani vera, kot dozdevna ljudska sreča, je zahteva njegove prave sreče“, je pisal Marks že 1844. — Liebkecht, ki smo ga že navedli, se norčuje iz „neumnosti ljudstva, ki se je zarilo v verske nauke“. Dietzgen (Religion der Sozialdemokratie) pravi naravnost:

LISTEK.

Oče in sin.

1.

Ob Ljubiji stoji hiša, o kateri se je človeku zdelo, da so Brežani čisto pozabili nanjo. Kadar so se zbrale stare ženice, prevlekle so čez zobe ves Breg, od Lovránove bajte do Kotnikovskega poslopja, a samotni dom ob vodi je preskočila celo teta Drmaška, ki ni pustila zlepa niti oglarjeve kolibe v miru. Tudi cerkovnika ni nikoli zaneslo tja, ko je hodil o svetih Treh kraljih od hiše do hiše kropiti in se je naposled sredi ceste ustavil in premišljal celo četrt ure, če ne bi bila morda še kje kakšna neblagoslovljena izba... Kakor bi je ne bilo na svetu, hiše ob Ljubiji! Ignorirali so jo vsi domači prosjaki; mali Gregček, ki je v svojem desetem letu nehal rasti, čeravno se mu tudi prej ni posebno mudilo, in o katerem si pripovedujejo otroci, da ima neke skrivne cel mernik krajevarjev, on sam se je nekdanj zmotil in je stopil na prag, — pa Bog si ga vedi, ali se je česa prestrašil, ali se mu je tako čudno zdelo, da je bil zagledal pred sabo popolnoma neznanovo vežo, ali so ga obšli kakšne hude slutnje, — skratka, Gregček se je obrnil in odšel,

ne da bi bil zmolil svoj Očenaš... Ne ogiba se je nihče, da bi si bil tega v svesti; tudi ne zato, ker nima tam ničesar opraviti, — moj Bog, koliko si dajo časih ljudje po hišah opravka, pa jih vendar živa duša ne potrebuje; ogibajo se je Brežani, ker jo gledajo z docela drugačnimi očmi, kakor pa bi jo gledal kakšen tujec: ne vidijo je ne, prav kot bi bila v meglo zavita.

A to preziranje ni nič čudnega, kajti v tisti hiši se že oddavna ni zgodilo kaj posebnega: ni bilo nobene svatbe, nobenega mrliča, in sploh ničesar ne, kar bi moglo koga zanimati. Pa kaj to: Pri nas doma tudi ni bilo nikdar nič novega, kar jaz pomnim, pa je vendar prišlo vsak večer par sosed vasovat. Ah, ali dragi moj, ali kdo bo prišel vasovat k staremu Majniku, ki je pust in mrzel kakor kraška zemlja? No, in zato je kakor kraška zemlja pozabljen, ali pa kakor grob stare samice, ki ga nima sorodnika na vsem božjem svetu in jo pokopljejo na občinske stroške.

Pozabljeni dom pozabljenega Majnika stoji, kakor sem dejal, ob Ljubiji in to prav tik struge, da bi človek pričakoval: zdaj zdaj se zvrne hiša v valove. A ni se še zvrnila, če tudi stoji že nad sto let na svojem mestu. In vseh sto let se ji pozna na slamnati, po nekaterih krajih z mahom pora-

steni, a po drugih tako razdrapani strehi, da molé vse navskriž snopi začrnele slame; pozná si ji starost na sivem, tu izbočenem tam udrtem zidovju, iz katerega se je tu pa tam izluščil kamen ali kos opeke, ki leži zdaj leto za letom na istem prostoru, a ne najde se, ki bi ga pobral in zalučil v vodo ali kam v stran, četudi je nekaterim ljudem, posebno Brežanom, že prirojeno, da ne morejo videti kamenja pred hišo, svojo ali tujo.

Ravno tako starinsko je znotraj. Stene niso ne bele, ne črne, a tudi ne sive, in prav ta brezbarvnost je človeku neprijetna: spominja ga, a sam ne ve zakaj, na katerikoli mučni dogodek iz davnih, davnih časov, še iz otročjih let, in ga užalosti. To je, kakor bi gledal v zrak jesenskega jutra: nebo je mokro in bledomodre, skoro sive boje, po zemlji pa plavajo meglé, kakor gozdne deklice, ki plahajo in iščejo izgubljenega čarobnega česalnika: ti gledaš predse v tiho daljavo, gledaš nepremično, in četudi je vse brezbarvno, mokro in mirno, zdi se ti, da vidiš neke pred sabo, kako pokopavajo tvojo mrtvo majko, ali kako pleše draga ti deklica na svoji svatbi, ženin pa jo gleda izza mize z veselimi očmi... To vidiš, streseš se in zamrmraš: „Kakšen bedak sem pač!“... a v srcu ti ostane nekaj mučnega, nerazumljivega. (Dalje sledi.)

„Izobražena človeška družba je najvišje bitje, v katero verujemo“.

Dr. A. Rüdert piše: „Nič več ne prosim nebes milosti in usmiljenja, marveč pravico in srečo hočemo imeti že na zemlji“ in Hofmann: „Največji sanjarija je vera v trojednega Boga, božje včlovečenje, nesmrtnost in večno izveličanje“.

Groza mora spreleteti vsacega pošteno mislečega človeka, ko to prebira. In ne varajmo se: ta načela prodirajo z vsemi silami mej ljudstvo in tam sejejo pogin, duševno smrt! Kedo more pri tem ostati ravnodušen in kedo more reči, da ga vse to nič ne briga, da nima časa in priložnosti, da bi proučeval socialno vprašanje.

Za temelj človeškega obstoja se gre; — Boga samega hoče socialna demokracija posaditi raz prestol. To se ji sicer ne more posrečiti. Peklene sile imajo svoje meje, toda gorje tistim, po katerih v nemarnosti se morda neštevilno človeških bitij ostruplja in časno in večno peha v nesrečo.

Državni zbor.

Dunaj, 22. aprila.

Zbornica je danes nadaljevala generalno razpravo o volilni reformi. Posl. dr. Menger naglašja, da je sedanja volilna preosnova mnogo naprednejša in liberalnejša, ko angleška iz l. 1830. Občna in jednaka volilna pravica pa je sedaj v Avstriji neizvršljiva, bolje toraj nekaj nego nič. Pravično je, da dobe tudi moški posli volilno pravico, ker sicer bi je ne smeli dobiti tudi ne pomočniki, industrijski delavci, sinovi, vnuki in zetje.

Drugo vprašanje je glede analfabetov. Govornik je proti temu, da bi se izključili iz nove kurije vsi tisti, ki ne znajo brati, ne pisati. Kajti mnogokje so osebe, celo župani, ki ne znajo ne brati ne pisati, pa vendar volijo v mestnih ali kmečkih skupinah. Na vsak način pa bode treba skleniti zakon proti raznim prestopkom pri volitvah ter ustanoviti razsodišče za volitve. Nemška levica bode po novi volilni reformi sicer zgubila nekaj mandatov, a navzlic temu bode glasovala zá-njo iz socialnih, gospodarskih in političnih vzrokov.

Posl. Hagenhofer naglašja, da se volilna reforma premalo ozira na kmečke občine. Govornik priznava velike zasluge zgodovinskega plemstva za krono in državo, toda dandanes plemstvo nima več iste veljave, in veleposestnik je lahko vsakdo, kder ima denar. Volilni zistem naj bi se osnoval na podlagi zadrug, občine naj bi volile v deželni zbor, ta pa poslance za državni zbor. Prav je, da industrijski in obrtni delavci dobé volilno pravico, gledé poslov pa hoče staviti predloge v nadrobni debati.

Grof Falkenhayn se sklicuje na svoj govor pri prvem branji. Njegova konservativna stranka ima mnogo pomislekov proti volilni reformi, vendar bode glasovala za prehod v nadrobno razpravo. — Deželni zbori sicer danes ne volijo državnih poslancev, a njihova pravica še vedno obstaja po ces. diplomu z dne 20. okt. 1860, patentu z dne 26. febr. 1861 in deželnih redih. Deželni zbori naj bi volili najboljše zastopnike v državni zbor, to bi bilo najcenejše in delo uspešnejše. Seveda bi posamezne narodnosti v deželah morale dobiti potrebno varstvo. Konečno govornik zavrača napade posl. Pernerstorferja proti fevdalnemu veleposestvu.

Posl. dr. Vašaty izjavi, da bode glasoval proti volilni reformi, ker jemlje pravico deželam.

Posl. Prade naglašja, da so sedanje stranke preživele, posebno pa liberalna. Treba torej novih življenj v zbornici, da se primerno rešijo socialna vprašanja. On in njegovi nemško nacionalni tovariši zahtevajo občno in jednako volilno pravico; če ta predlog ne obvelja, glasujejo za predloženi načrt.

Govorila sta še dr. Gregorec in grof Dzeduszycki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. aprila.

Novo češko katoliško društvo se snuje za Prago in okolico. Minulo nedeljo se je vršil v to svrhu shod, katerega se je udeležilo lepo število zavednih katoličanov. Kljub temu piše praški dopisnik v „Vaterlandu“, da je snovanje takih društev v zvezi z mnogo več zaprekami, kakor po drugih krajih, kajti primanjkuje jim v to potrebnih močij, ki bi v javnosti pokazale svojo odločno besedo. Vendar pa je dovolj upanja, da se v kratkem odstranijo tudi te zapreke in da se z novim naraščanjem, katero se po

raznih društvih zelo marljivo goji, kmalu pojavijo moči, kakoršnih nujno potrebuje katoliško gibanje v Cehih.

Katoliška ljudska stranka na Ogerskem vkljub mnogostranskemu pritisku od vladne strani prav marljivo deluje v duševni in gmotni prospeh naroda. Pretečeno nedeljo sta se vršila v Veliki Kaniži in v Neuhäuslu dva ljudska shoda, katera je obiskalo nad 20.000 poslušalcev. Govorniki, mej njimi grof Ferdinand Zichy in grof Esterhazy, so mnogobrojni množici v daljših govorih pojasnivali pojave v javnem življenju ter v nemali poslušalce za sveto stvar. Obilna udeležba pri takih prilikah dovolj jasno pričuje, da se zavedno katoliško ljudstvo ne ustraši vsakega udara od nasprotne strani in vstraja vkljub neznosnim krivicam, katere se jim godé povodom volitev. Vztrajnost in delovanje ogerskih katolikov naj vspodbuja tudi nas v boju za naše pravice.

Mažarski patrijotizem. Pri Mijonskem sodišču se je izvršila te dni razsodba, kakoršna je možna le v marijanskem kraljestvu. Sodišče je namreč obsodilo 3 sooskrbnike krajevne župnije na 15 dnuj zapora in 100 gld. denarne kazni, ker so sprejeli novega župnika z rdečo-belo zastavo, torej slovaško narodno zastavo. Razsodba se utemeljuje na člen 21. drž. zak. z l. 1848, v katerem se prepoveduje raba vsake razven mažarske zastave. — K temu je odveč vsak komentar, ker je itak dovolj razvidno, kako brezobzirno se zatira vsaka narodnost razun mažarske na Ogerskem. Potem takem tudi ni čudno, ako se vse z nezadovoljstvom obrača od bližnje milenijske slavnosti in odreka vdeležbo.

Srbske razmere. Včeraj je odpotoval srbski kralj Aleksander v domovino, koder bode našel zelo žalostne razmere. — Pred vsem ga čaka kabinetna kriza, katere ne bode tako lahko udušiti. Največje preglavice pa mu delajo finančne razmere, katere se nahajajo v prežalostnem stanju. Da bi si vlada vsaj nekoliko opomogla iz neštevilnih zadreg, namerava izposlovati novo posojilo, kar bi že itak do skrajne meje zadolženo državo le še bolj potlačilo v neznosne dolgove. To so uvideli razun vladnih že vsi merodajni krogi in vsled tega ostro prijemajo vlado. Dnevnik „Objekt“ naravnost izjavlja, da pomeni nameravano posojilo popolni pogin za srbsko državo in državne finance. Vladni listi seveda krepko pobijajo vse take napade in imenujejo vladni korak najuspešnejši, kar jih je dosedaj storila sedanja vlada. Toda jednaki glasovi ne morejo udušiti javnega mnenja in zboljšati finančnih razmer.

Knez Ferdinand se je poslovil včeraj od ruskih mogočnjakov ter se podal na pot v francosko stolico. Gledé vspehov v Carigradu listi še ne vedó ničesar povedati. Jedino, kar se dosedaj uradno javlja, je to, da je car podelil Koburžanovim spremljevalcem visoke redove, mej drugim ministerskemu predsedniku Stoilovu red belega orla. Kakor se zdi, žanjejo na tem beraškem potovanju le knezovi spremljevalci, kateri se povsodi obdarujejo z višjimi državnimi redovi, mej tem ko knez sam ne bode imel ničesar spraviti v svoj slavohlepni žakelj. Kupčija, v kateri se gre za izdajo svetinj bolgarskega naroda, mu zna konečno več škoditi, nego koristiti, česar pa seveda v svoji zaslepljenosti sedaj še ne uvidi.

Preosnove za Makedonijo. Iz Carigrada se poroča o velepomembnih vspehjih za ohranjenje evropskega miru, katere je baje dosegel Koburžan s svojim pohodom v Carigrad. Turška vlada in Bolgarija sta se namreč sporazumeli gledé preosnov za Makedonijo in deloma tudi za vilajet Adrianopol, ki obstojé iz nastopnih določb: V vsakem okraju je nastaviti stalno upravno komisijo v sorazmerju z ondotno narodnostjo. Število članov okrožnega sveta se mora v nekaterih okrajih pomnožiti in s tem dati priložnost vsem narodnostim, da so zadostno zastopane po svojih članih. Pri snovanju občinske policije in orožništva ima veljati majoratno načelo. Davčni zaostanki se popolno prezró in se ne smejo iztirjati. Okrožnim in okrajnim prefektom je prideliti kršćanske uradnike, in sicer v zadostnem številu. Prošnje za ustanovitev cerkve ali šole, ki se ne rešijo v teku treh mesecev, je smatrati odobrenimi in je dotična ustanovitev dovoljena. V svrhu povoljne izpeljave vseh naštetih preosnov se imajo nastaviti posebni komisarji, ki imajo strogo izvrševati svoje naloge. Vjednake preosnove je turška vlada že večkrat na videz privolila, toda do današnjega dne še ni niti sluha o njih v makedonskih pokrajinah. Iz tega vzroka se tudi zgorsaj naštetim pogojem ne

more pripisovati nikaka važnost in bode najbrže ostalo še vse tako, kakor je bilo pred odhodom Koburžanovim, in se tudi v tem oziru ne bode nič spremenilo, akoprav še parkrat nastopi svojo beraško pot.

Kriza v Franciji. Bourgeoisovo ministerstvo je dozorelo za odstop in tudi res odstopilo. Dolgo časa se je oprijemalo posameznih bilk ter zapalo na poslansko zbornico, toda senatska nasprotna večina je zmagala. Akoravno se je izvršil odstop v primeroma zelo kratkem času, vendar se je čuditi, da je Bourgeois še tako dolgo vstrajal v svoji službi, ko so mu od vseh strani in pri vsaki priliki frčale ostre pušice v obraz in mu je senat že štirikrat z veliko večino izrekel nezaupanje. Nad odstopom sicer ni nihče dvomil in bil bi se uresničil preje ali pozneje, vendar se je do zadnjega trenutka trdilo, da ga Madagaskar še ne bode prevzročil, marveč govorilo se je le pogosteje o odstopu povodom razprave o novem dohodninskem davku. Najnovejši sklep bode naznanil Bourgeois v današnji izredni seji obeh zbornic ter navedel tudi vzroke, ki so dovedli ministerstvo do tega čina. Ti bodo seveda že popolno znani vsem interesovanim krogom in se bode toraj oziralo le na formalnosti. Včeraj bi se imel vršiti navadni tedenski vsprejem diplomatskih zastopnikov, toda tega je Bourgeois odklonil, ker mu daje mnogo opravila izjava, katero namerava prebrati v današnji seji. Tako je toraj socialistično ministerstvo po nekaj mesečnem obstanku prištevati tudi mej mnogobrojno število propadlih ministerstev in tako se bode najbrž zgodilo z vsakim francoskim ministerstvom, naj pripada kateri koli stranki.

Glasbena Matica.

Poročilo tajnika „Glasbene Matice“ dr. Vlad. Foersterja, podano slavnostnemu občnemu zboru dne 15. aprila t. l.

(Konec.)

Ce omenim prirčnega pojava naklonjenosti, ki je privedla v torek dne 14. aprila t. l. h koncertu „Glasbene Matice“ nad 150 rodoljubov iz ribniškega in velikolaškega okraja v posebnem vlaku v Ljubljano — in če omenim konečno značilnega momenta, da je društvo primorano, prvi svoj dunajski koncert v teh dneh trikrat ponoviti, da vstreže hrepenenju društvenih prijateljev, ki prihajajo iz vseh krajev slovenskih, navedel sem le nekaj najznačilnejših dejstev, ki nam podajajo sliko o izrednih vspehjih, koje je priboril pevski zbor „Glasbene Matice“ društvu.

Za to zmago slovenske glasbe bode izrečena zboru „Glasbene Matice“ trajna zahvala in popolno priznanje, — njegovemu vodji gospodu Mateju Hubadu pa neomejeno spoštovanje in neomahljivo občudovanje vznosa in energije, ki ga je krepil pri doseganju visokih idealov in tekmovanju po visoki stopnji popolnosti.

Zahvalo je dolžno društvu tudi vsem onim činiteljem, ki so sploh delovali za prospeh nepozabnega podjetja. Imenovati je v prvi vrsti veleocenjenega gospoda c. kr. deželnega sodišča svetnika Ivana Vencajza, ki je bil vodja in tako rekoč uprizoritelj celega podjetja in ki je vsestranski deloval, zbiral, združeval in naukuševal.

Odbor si je prizadeval, da izkaže zasluženost zahvalo primernim načinom vsem, ki so si pridobili zasluge za društvene koncerte na Dunaju.

Po deputaciji se je zahvalil odbor „Glasbene Matice“ visokorodnemu gospodu deželnemu predsedniku V. baronu Heinu, županu stolnega mesta Ljubljane gospodu Grasselliju, vodjem javnih uradov gospodu dvornemu svetniku Plachkyju, predsedniku deželnega sodišča gosp. Kočevarju pl. Condenheim, višjemu poštnemu oskrbniku gosp. V. Sorliju, gospodu c. kr. ravnatelju učiteljskega Fr. Hubadu, ravnateljem c. kr. višjih srednjih šol gg. A. Senekoviču, dr. R. Junovčzu in šolskim nadzornikom gg. prof. Fr. Levču, Knappitsehju, voditeljici gospej Moosovi in gospej predstojnici uršulinskega konventa za blagohotno dovolitev dopusta pevcem-uradnikom, učiteljem in učiteljicam in gojencem srednjih in učiteljskih šol; nadalje gospodu predstojniku postaje južne železnice v Ljubljani, gospodu Gutmanu, za naklonjenost pri preskrbitvi posebnega vlaka, gospodu profesorju Antonu Funteku za preskrbitev nemških prevodov k besedam zborov, gospodu vredniku „Laibacher Zeitung“ za intenzivno sodelovanje ter gospodu polkovniku slavnega c. kr. pešpolka št. 27 za prijazno dovoljenje, da svira slavna vojaška godba

pri odhodu in prihodu pevskega zbora iz oziroma v Ljubljano.

Pismeno zahvalo izrekel je odbor zasluženim članom dunajskega odbora, gospodom grofu Ervinu Auerspergu, ministerijalnemu svetniku Ludoviku Dimitzu, bankirju Leonu Bouchalu, ces. svetniku Flor. Hostniku, odvetniku dr. Homanu, g. Lercherju, dr. J. Mantuaniju, vladnemu svetniku Feliksu Nitschu, prof. Josipu Sturmju, hotelirju Leopoldu Seilerju in ministerijalnemu tajniku dr. E. Urbantschitsu.

Nadalje se je odbor pismeno zahvalil gospodu profesorju Josipu Stritarju za vzorni prolog „Laibacher Dank“, sodelujočim gospodom dvornemu igralcu Viktorju Kutschera, opernim pevcem gg. Hanušu Lašekju in Vaclavu Klimentu ter gospodični M. Sevčikovi, gospicam Sofija Chotek, Eugenia Hoffmann in Franja Verhunc ter c. in kr. dvornemu opernemu orkestru dunajskemu.

Posebno zahvalo izrekel je odbor tudi generalnemu ravnatelju južnih železnic, gospodu Henrikju Pfeifferju pl. Wellheim, za izredno olajšanje vozne cene pri potovanju na Dunaj in nazaj in cesarskemu svetniku gospodu Wilhelmu kot vodji „Correspondenz-Bureau“ ter gospodu ravnatelju kr. češke opere v Pragi, Fr. A. Subertu, za naklonjenost pri dodelitvi dopusta zgoraj navedenima članoma češke opere.

Posebno toplo zahvalo izreka odbor gosp. profesorju Antonu Funteku za mojsterske nemške prevode besedij k proizvajanim slovenskim zborom, s kojimi prevodi je tolmačil Dunajčanom vzorno nežnost in duha narodnih pesmij; gospodu Aleksandru Roséju na Dunaju za brezplačno oskrbo koncertne vprizoritve, gospodu načelniku moškega pevskega zbora svetniku Ivanu Vencajzu in gospej načelnici ženskega pevskega zbora Tereziji dr. Jenkovi za njiju vzorno in trudapolno, vztrajno vodstvo celega podjetja in gospodu koncertnemu vodji Mateju Hubadu.

Odbor je sklenil, da je imenovanim izročiti v trajen spomin na nepozabne dneve dunajskih koncertov zahvalne adrese.

Slavnemu občnemu zboru je pa pridržano, da podeli najvišjo čast, kojo more izkazati društvo zasluženim možem — častno članstvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. aprila.

(Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta dne 9. aprila.) Rešile so se prošnje učencev srednjih šol za oproščenje šolnine. V Srednjem Globodolu, občina Mirnapeč, se ustanovi jednorazrednica. Začasno pa se boče na dvorazrednici v Mirni peči za prvi razred osnovala vsprejeda. Stalno se je namestila Hermica Gosler na dvorazrednici v Podzemlju.

(„Zora“) glasilo katoliškega dijaštva. Vrejuje in izdaja Valentin Levičnik. — Drugi letnik. — Zelo smo se razveselili prve številke „Zore“, ki nam je pred par dnevi došla z Dunaja. Raznovrstna temeljito in zanimivo obravnavana tvarina kaže nam prav jasno, da so začetne težave pri „Zori“ premagane, da se je okoli „Zore“ zbral lep krog nautušenih akademikov, ki se hoté neustrašeno z uma svetlim mečem boriti za krščanska načela proti brezverstvu. Pesmi in prozaični spisi pričajo, kako jasno mislijo mladi akademiki, oddelek: „Glasnik“ kaže, kako trezno in zrelo sodijo o raznih pojavih akademičnega življenja. — O posameznih spisih ni da bi na tem mestu podajali obširnejšo oceno, želimo pa tem iskreneje, naj bi prijatelji in somišljeniki katoliškega slovenskega dijaštva prav pridno si naročali „Zoro“ ter s tem gmotno podpirali mlade, za vse dobro vnete akademike, da ti poleg duševnega truda nimajo celo gmotne škode. — „Zora“ izhaja po štirikrat na leto in stane za celo leto 80 kr., za dijake 50 kr. Naročnina se pošilja na naslov upravnika: Pavel Marija Valjavec, Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III., 31. Nađejamo se, da s temi vsticami pridobimo vsaj nekaj novih naročnikov „Zori“, kateri tudi v prihodnje želimo najboljših vspehov.

(Zanimivo!) Neko c. kr. okrajno glavarstvo na Kranjskem zahteva (po litografiranih „opominih“) od župnih uradov, da plačajo za tiskovine za ljudsko gibanje znesek od 20 kr. do 1 gold. po velikosti župnij oziroma po številu političnih občin v župnijah. Radovedni smo, je li c. kr. okr. glavarstvo oziroma ministerstvo notranjih zadev opravičeno zahtevati omenjene zneske od župnih uradov (ali morda celo od bogato dotiranih voditeljev matice). Mi vsaj ne moremo razumeti, kako naj ravno cerkev plačuje državi stvari, od katerih ona nima nikake koristi, pač pa njeni služabniki velike sitnosti in preglavice. Hic aliquid olet, mehercule!

(Sprejem učencev v kadetske šole.) Uradni list „Laib. Zeitung“ z dne 23. aprila objavlja pogoje za sprejemanje učencev v c. kr. kadetske šole za šolsko leto 1896/97. Tudi obrazci za take prošnje so objavljeni v isti številki uradnega lista.

(Vlak je povozil) dne 7. aprila zvečer ob 1/9. uri pri postaji Škofja Loka 30 letnega kočarja And. Kajzerja, ki se je vinjen vračal domu. Kajzer ima več ran na glavi, rokah in nogah, ki so po mnenju zdravnika nevarne.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 12. do 18. aprila je bilo 15 novorojenih; 24 jih je umrlo; med njimi 2 za vratico, 5 za jetiko, 4 za vnetjem sopilnih organov, 13 za različnimi boleznimi, med njimi 1 tujec, 1 iz zavoda; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer 6 za škardatiko, 3 za vratico.

(Dražbeni razglas.) C. in kr. artilerijsko skladišče v Olomucu bo dne 12. maja 1896 od 9. ure naprej na dražbi ustnim in pisnim potom prodajalo raznovrstno kovinsko, usnjeno in papirnato blago, potem preje, pletenine in razno vrvarsko blago. Zaznamek prodajnega blaga in dražbeni pogoji se lahko pogledajo v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

* * *

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.)

Za vikarja v Ptujju je imenovan gosp. Franc Salamon, mestni kapelan v Ptujju. — Gosp. Alojzij Šuta je zopet prevzel kapelanijo v Sevnici. — Predstavljeni so gg. kapelani: Fr. Moravec iz Št. Petra pri Radgoni v Ptujju, Andrej Keček iz Rajhenburga v Št. Peter pri Radgoni, Jožef Kolarič iz Griž v Rajhenburg, Jakob Črnc iz Polzele v Pilstajnu, Franc Čerjak od sv. Benedikta v Slov. Goricah k sv. Marku nižje Ptujja, Ivan Munda od sv. Marka nižje Ptujja k sv. Benediktu v Slov. Goricah, Ivan Kanský od sv. Lovrenca nad Mariborom k sv. Urbanu pri Ptujju, Jernej Stabuc od Sv. Urbana pri Ptujju k sv. Lovrencu nad Mariborom, Franc Časliž Smarija v Teharje in Martin Medved iz Teharjev v Smarje. — V mašnike bodo posvečeni iz IV. leta gg.: Drogenik Anton, Fink Jakob, Gomilšek Franc, Gozjak Franc, Kozel Franc, Kovačič Anton, Kranjc Martin, Lorbek Ivan, Miklič Anton, Ocvirek Maksimilijan, Srabočan Anton, Sanda Ivan, Schreiner Franc in Vodošek Jožef; iz III. letnika gg.: Bohak Franc, Grobelšek Ivan, Hohnjec Jožef, Horvat Friderik, Jančič Ivan in Kruljec Franc.

* * *

(Iz Prage.) 19. aprila. Narodno gledališče potrebuje nekaj novih priprav za balet „Brahma“ in kupuje jih na — Dunaju. V to svrhu se je odpeljalo tje nekaj gospodov od uprave. Seveda se dobio na Dunaju boljše vse stvari in ceneje, pri nas pa denarja, da je joj, da ne vedó kam ž njim. Tako tepta narodni zavod geslo „Svoji k svojim“. — V Roudni je umrl štiriletni dečko; poklicani zdravnik je smrt konstatiral. Zalostni oče gre nakupovat krsto in druge take stvari in ko se vrne, obstane med vrati, kakor bi bilo v njega treščilo: dozdevni mrliček je tekal po sobi. Kaj je rekel na to zdravnik, se ne vé.

(Čebeloreja.) Čebeloreja v avstrijskih deželah splošno zelo in dosledno nazaduje. L. 1894. pridelalo se je voska za celo polovico manj kakor v letu 1890 (l. 1890 63.636 kvintalov — 1894 pa samo 32.175 kvintalov). Pridetek se razdeljuje na krovine naslednje: Kranjsko 6368 metr. centov, Češko 6140, Moravsko 6457, Štajarsko 4000, Nižje-avstrijsko 3694, Koroško 1248, Goriško 1015, druge kronovine 500 metr. centov. — Po vsem tem je

razvidno, da je Kranjska za čebelo-rejo še zmerej na prvem mestu, vkljub temu, da se tudi pri nas čedalje bolj izgubivajo tisti možje stare korenine, ki so z „muho“ največje veselje imeli. Nekdo je rekel: „muha“ ne da kruha. Naša misel pa je: če tudi celega hleba ne, pa ti utegne dati vsaj koscec kruha.

(Za zdravje.) Zendarm je tekel za postopačem ter ga naposled ves spehan dohitel in zgrabil. — „Pojdite z menoj k županu!“ — „Zakaj, saj imam vse svoje papirje v redu. — Eh kaj, saj vi nimate nič pravic. — Prosim, tukaj so, le pregledajte jih!“ — „Zakaj pa potem bežite?“ — „Pil sem karlovarsko vodo in zdravnik mi je rekel, da moram potem vselej nekaj časa teči na sprehodu.“ — „Pa ste vendar videli, da jaz hitim za vami.“ — „Mislil sem, da ste tudi vi pili vodo iz karlovih varov“.

Društva.

(Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko) ima v petek dne 24. aprila, ob 2. uri popoldne v magistratni dvorani sejo z nastopnim dnevnim redom: Poročilo o prošnji občine Matenjvas za dovolitev semnja. — Poročilo o obdačenju dveh obrtnih podjetij. — Poročilo o prošnji za koncesijo za informacijsko pisarno. — Poročilo o maksimalni tarifi za meso v Kočevju. — Poročilo o obdačenju žvepljenk. — Poročilo o prošnji občine Radeče pri Zidanem Mostu za semnje. — Poročilo o svetovni razstavi v Parizu leta 1900.

(Vabilo krednemu občnemu zboru) „deželnega pomočnega društva rudečega križa za Kranjsko“ v Ljubljani, kateri bo v soboto 25. aprila ob 1/6. uri zvečer v mestni dvorani. Dnevni red: 1. Naznanila prvosedstva. 2. Gospodarstveno poročilo za l. 1895. Društveno vodstvo.

(Mestna hranilnica v Radovljici.) Vkljub strastnemu nasprotovanju od članov že obstoječe pesojilnice bode mestna občina radoljška po izgledu Kranja in Novega Mesta vendar le ustanovila lastno hranilnico. C. kr. deželna vlada je dotični prošnji v ime c. kr. notranjega ministerstva že pritrdila.

(Narodna čitalnica v Kranju.) Vabilo k veselici, kojo priredi „Narodna čitalnica v Kranju“ v svojih prostorih v nedeljo dne 26. aprila 1896 na korist dijaški kuhinji v Kranju. — Vspored: 1. Š. Bosiljevac: „Poputnica hrvatske“, udarja tamburaški zbor. 2. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, poje mešan zbor. 3. V. G. Brož: „Molitva mornara“, fantazija za tamburaški zbor. 4. A. Foerster: „Kitica“, poje mešan zbor. 5. M. Farkaš: „Valse elegante“, udara tamburaški zbor. 6. M. Hubad: „Narodne pesmi“, poje mešan zbor. 7. „Svojejavneži“, veseloigra v jednem dejanju. 8. Ples. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Vstopnina članom 40 kr., nečlanom 80 kr. za osebo. — Gledé na dobrodelni namen se hvaležno sprejemajo preplačila. — K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

(Vabilo k veselici), katero priredi moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Starem trgu pri Ložu dne 26. aprila 1896 v šol. poslopji. Ustopnina 20 kr. od osebe. Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. — Vspored: 1. Prolog, govori gospod Franjo Peče. 2. K. Mašek: „Pri zibel“, moški zbor. 3. Dr. G. Ipavec: „Zvečer“, moški zbor. 4. Ferd. Rusan: „Budnica“, moški zbor. 5. Vojaški nabor v Zakotni vasi. Burka v enem dejanju. 6. Loterija, katera se bode vršila v prostorih gosp. Benčine. 6. Prosta zabava. — K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

Telegrami.

Dunaj, 23. aprila. Poslanec dr. Gregorec je glede volilne preosnove izjavil, da sme sicer vlada v tem oziru za-se zaznamovati velik vspeh, da pa narodi ne dobé one volilne preosnove, kakoršno zahteva pravičnost. Krivičnost starega volilnega reda se namreč nič ne spremeni. Posebno je povdarjal krivičnost volilnega reda za Slovence, ki se kaže tudi v novi peti volilni skupini. — 800.000 štajarskih Nemcev ima po novem volilnem redu 23 drž. poslancev, 400.000 Slovencev pa samo 4. Slovenski poslanci imajo zato vzroka dovolj glasovati zoper prestop v podrobno razpravo. Vendar glasujejo za podrobno razpravo, ker se z novo volilno preosnovo zagotovi v ustavi načelo splošne volilne pravice. V tretjem branju pa bodo Slovenci glasovali za vladni predlog le tedaj, ako se bode vlada ozirala na predloge manjšine, ki se izroče zbornici tekompodrobne razprave.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preiskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Dunaj, 23. aprila. Nasproti trditvam nekaterih listov, da je že došel ministerstvu cesarjev odlok o potrditvi dunajskega župana, izjavlja „Fremdenblatt“, da do sedaj še ni nič znanega o kakem odloku.

Dunaj, 23. aprila. Nižjeavstrijsko namestništvo je prepovedalo uvoz prašičev iz Ljutomera in Ptuja na Nižje-Avstrijsko.

Trident, 23. aprila. Včeraj se je vršil tehnični in policijski ogled Valsuganske železnice, katera se otvori 26. t. m.

Meran, 23. aprila. Vojni minister pl. Krieghammer je dospel včeraj z Dunaja.

Budimpešta, 23. aprila. V včerajšnji seji poslanske zbornice je naznanil naučni minister, da je komisija že izročila svoje poročilo o Pulskeyjevi zadevi kazenskemu sodišču in da znaša škoda blizu 54.000 gl., katere ima pokriti zatoženec.

Berolin, 23. aprila. Sodišče je obsodilo včeraj barona Hamersteina na petletno ječo, 1500 mark denarne kazni in petletno izgubo časti.

Pariz, 23. aprila. Predsednik Faure je vsprejel ostavko Bourgeoisovega kabineta in namerava pozvati na krmilo osrednje ministerstvo. Mej imeni prihodnjih državnih mož se nahajajo Peytral, Meline, Bourgeois, Honotaux in drugi.

Bulowayo, 23. aprila. Položaj je resen. Matabeli, močni 14.000 mož, so se približali mestu na 3 milje.

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je prsni sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav vspešno. — Cena steklenici 35 kr. 12 stekl. gl. 3-60. 123 (50-10) 3

Umrli so:

21. aprila. Pavla Marn, delavčeva hči, 15 mesecev, Trnovski pristan 15, bronchitis capillaris. — Gabrijela Lozar, trgovčeva žena, 55 let, Turjaški trg 6, plućnica.

22. aprila. Alojzij Golob, trgovskega pomočnika sin, 8 mesecev, Stari Trg 28, bronchitis capillaris.

Tujci.

21. aprila.

Pri **Slonu**: Schmertonla, Weiss, Herwegh, Sandmann, Schabl z Dunaja. — Desensy iz Prage. — Seligmann iz Plzna. — Eisenberger iz Hohenelbe. — Winter iz Podmokljejev. — Prothmann iz Berolina. — Effenberger iz Sežane. — Stowasser iz Gradca. — Majdič iz Severina. — Holzer iz Mengša.

Pri **Maliču**: Gassaner, Wieser, Godina, Haas, Sommer, Löwy, Blau, Brückner, Schiek z Dunaja. — Layer iz Velenja. — Richter s Češkega. — Klobočar iz Trebnjega.

Pri **Lloyd**: Zohil iz Žminja. — Mejač iz Komenda. — Rus iz Ribnice.

Pri **Južnem kolodvoru** Mavrič iz Ustja. — Rakoše iz Novega Mesta — Schuster iz Celja. — Schmeiler iz Ptuja. Pri **avstrijskem caru**: Repine iz Prema. — Röttinger iz Trsta. — Rossinger iz Podkorena.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
22	9. zvečer	735.9	10.8	sl. svzh.	poloblačno	
23	7. zjutraj	733.4	6.8	sl. sever	oblačno	15
	2. popol.	730.9	9.3	sr. vzsvz.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 9.4° in za 1.4° pod normalom.

Velika tovarna gospodarskih strojev, po vsej Avstriji in Ogerski na dobrem glasu, sprejme

zastopnike

proti visoki proviziji. Če treba, bi ustanovila tudi zalogo svojih izdelkov.

Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: **J. Kratky**, tovarna gospodarskih strojev, Prerov na Moravskem. 314 3-1

Tovarniška zaloga 248 20-4
šivalnih strojev in pristojev za vozarenje

Iv. Jax v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 13

priljubljen kot najboljši pristoj za vozarenje na daljavo

„Dürkopp-Diana“

Katalogi zastopj in franko.

Sidro Liniment. Capsici comp.

18-9 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gl. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-39

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristao.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Prostovoljna dražba.

Dne 24. t. m., to je na sv. Jurja dan, ob 10. uri dopoldne prodajam na prostovoljno dražbo na lici mesta po zimi posekan

stavbinski les

v svojih gozdih v št. Jurji pri Kranji tik okrajne ceste Kranj-Kamnik.

Prodajalo se bode v dveh razdelkih in sicer:

I. 134 celih smrekovih debel z oklicno ceno 400 gl.

II. 260 celih smrekovih debel z oklicno ceno 550 gl. in 145 celih hrastovih debel z oklicno ceno 1100 gl.

Št. Jur pri Kranju, dne 20. aprila 1896.

367 3-3

Aleksij Bergant, posestnik.

Razpis.

Zaradi oddaje zidarских, kamenarskih, tesarskih, kleparskih in krovskih del, potrebnih za

popravo župne cerkve sv. Petra v Ljubljani,

se razpiše ofértna razprava do 4. maja t. l.

Načrti, mere in drugi pripomočki so razgrnjeni do dne 3. maja t. l. do 12. ure opoldne v šentpeterskem župnišču vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne na ogled. Do istega obroka vložiti je pri podpisancu skupne ali posamezne zapečatenе ponudbe, opremljene s 5% vadijem, preračunjenem na podlagi skupnih zneskov, ki se bode moral v slučaju oddaje dela dopolniti na 10% no varščino.

Sv. Peter v Ljubljani, dne 23. aprila 1896.

M. Malenšek,

prvomestnik stavbenega odbora.

315 3-1

Dunajska borza.

Dne 23. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101	gl.	10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101		15	
Avstrijska zlata renta 4%	122		40	
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101		25	
Ogerska zlata renta 4%	122		20	
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99		05	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	972			
Kreditne delnice, 160 gl.	358		50	
London vista	120		15	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58		80	
20 mark	11		76	
20 frankov (napoleonov)	9		54 1/2	
Italijanski bankovci	44		10	
C. kr. cekini	5		66	

Dne 22. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	149	gl.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	157		50	
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	195		—	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99		20	
Tisinske srečke 4%, 100 gl.	140		—	
Dunavske vranavne srečke 5%	127		—	
Dunavsko vranavne posojilo l. 1878	107		50	
Posojilo goriškega mesta	112		—	
4% kranjsko deželno posojilo	98		35	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99		20	
Prijoritete obveznice državne železnice	222		25	
" " južne železnice 3%	166		50	
" " južne železnice 5%	129		50	
" " dolenskih železnice 4%	99		56	

Kreditne srečke, 100 gl.	204	gl.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	139		—	
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gl.	18		25	
Rudolfove srečke, 10 gl.	26		—	
Salmove srečke, 40 gl.	89		50	
St. Genois srečke, 40 gl.	71		50	
Waldsteinove srečke, 20 gl.	61		—	
Ljubljanske srečke	22		25	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	160		25	
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3415		—	
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	444		—	
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	95		75	
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	65		—	
Montanska družba avstr. plan.	83		10	
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	160		—	
Papirnih rubljev 100	127		25	

Nakup in prodaja

zakonitih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarska delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabifflerstrasse 74 B.

Pojasniti v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kuranih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kalikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.